

Mowa zależna

1 Wstaw w lukę właściwe słowo.

Peter said he was sick and _____ not come to the office.

a/ can

b/ could

Prawidłowa odpowiedź: b/

W języku angielskim jeśli cytujemy czyjąś wypowiedź, przywołujemy ją dokładnie i dajemy w cudzysłów, np.

Peter said, 'I'm sick.' *Piotr powiedział: „Jestem chory”.*

czyli *I'm sick* to są słowa Petera

W mowie zależnej łączymy te dwa zdania proste (Peter said i I'm sick) niejako w jedno i uzyskujemy zdanie

Peter said he **was** sick. *Piotr powiedział, że jest chory.*

Okazuje się, że jeśli połączymy te dwa zdania w taki sposób, to wtedy drugie zadnie należy cofnąć niejako o jeden czas, czyli

is/am staje się was

are → were

was/ were → had been

will → would

can → could

Uwaga!

Dzieje się tak tylko wtedy, kiedy w tym pierwszym zdaniu jest czas przeszły; zwykle said, told me. Jeśli w pierwszym zdaniu jest czas teraźniejszy, czasu nie zmieniamy!, np.

Peter **says** (that) he **is** sick. And he **can't** come to the office. *Piotr mówi, że jest chory. I nie może przyjść do biura.*

Wtedy nie zmieniamy czasu drugiego zdania.

Inne przykłady

"I don't know if I can finish the project on time," he said. → He said he didn't know if he could finish the project on time. *Powiedział, że nie wie, czy uda mu się ukończyć projekt na czas.*

"I can't come with you," Paul added. Paul added he couldn't come with us. *Paul dodał, że nie może z nami pójść. (Zwróć uwagę, jak się with you zmienia na with us.)*

2 Wstaw w lukę właściwe słowo.

Oliver said he _____ to Japan.

a/ had never been

b/ never was

c/ has never been

Prawidłowa odpowiedź: a/

Zdanie jest zapisane w mowie zależnej, ponieważ przekazujemy, co powiedział Oliver.

W mowie zależnej, jeśli czasownik wprowadzający (np. "said") jest w czasie przeszłym, czas w zdaniu podrzędnym przesuwamy o jeden czas wstecz.

Wypowiedź w czasie present perfect (has never been) w mowie niezależnej (kiedy cytujemy) zmienia się na past perfect (had never been) w mowie zależnej.

Inne przykłady

"I've never been to Japan," said Oliver." → Oliver said he had never been to Japan. *Oliver powiedział, że nigdy nie był w Japonii.*

'I've visited Italy two times,' said Sarah. Sarah said she had visited Italy twice. *Sarah powiedziała, że była we Włoszech dwa razy.*

'I haven't finished my homework yet,' said Mark. Mark said he hadn't finished his homework yet. *Mark powiedział, że jeszcze nie skończył pracy domowej.*

3 Wstaw w lukę właściwe słowo.

Lisa said she _____ her keys at home.

a/ leaves

b/ left

c/ had left

Prawidłowa odpowiedź: c/

Czasownik wprowadzający, czyli "said" (powiedziała), jest w czasie przeszłym. W mowie zależnej oznacza to, że czas w zdaniu podrzędnym trzeba cofnąć o jeden czas.

Jeśli Lisa pierwotnie powiedziała: "I left my keys at home" (czas past simple – zostawiłam klucze w domu), to w mowie zależnej staje się to past perfect (had left – zostawiła klucze w domu).

Inne przykłady

"I forgot to call you yesterday," said Tom. → Tom said he had forgotten to call her the day before. *Tom powiedział, że zapomniał zadzwonić do niej dzień wcześniej. (Zwróć uwagę, jak yesterday zmienia się na the day before w mowie zależnej.)*

"I closed the window before leaving," said Sarah. → Sarah said she had closed the window before leaving. *Sarah powiedziała, że zamknęła okno przed wyjściem.*

"I didn't see the message on time." said Mark. → Mark said he hadn't seen the message on time. *Mark powiedział, że nie zobaczył wiadomości na czas.*

4 Wstaw w lukę właściwe słowo.

Tom asked if I _____ the documents for the meeting.

a/ have prepared

b/ had prepared

c/ prepared

Prawidłowa odpowiedź: b/

Ponieważ Tom pyta o coś, co miało miejsce przed momentem zadania pytania, poprawną formą jest "had prepared." Przesuwamy o jeden czas w tył. Pierwotne pytanie Toma

Have you prepared the documents for the meeting?

Inne przykłady

"Have you finished your report?" Tom asked John. → Tom asked if John had finished his report. *Tom zapytał, czy John skończył swój raport.*

"Have you spoken to the manager yet?" they asked. → They asked if I had spoken to the manager yet. *Oni zapytali, czy już rozmawiałem z menedżerem. (Zwróć uwagę, że yet tłumaczymy jako już w pytaniach.)*

5 Wstaw w lukę właściwe słowo.

Sarah said she _____ me at the station the next day.

a/ meets

b/ would meet

c/ will meet

Prawidłowa odpowiedź: b/

Kiedy mowa o przyszłości w przeszłości, will zamienia się na would.

Zdanie Sarah'y

I will meet you at the station tomorrow. (Tomorrow zmienia się na the next day.)

Inne przykłady

'I'll help you with your homework,' said John. John said he would help me with my homework. *John powiedział, że pomoże mi z pracą domową.*

'I will leave at 6 pm,' said Tom. Tom said he would leave at 6 PM. *Tom powiedział, że wyjdzie o 18:00.*

'I'll write a letter to my friend,' said Lucy. Lucy said she would write a letter to her friend. *Lucy powiedziała, że napisze list do swojej przyjaciółki.*

6 Wstaw w lukę właściwe słowo.

Jason asked me if I _____ oranges because he would like to offer me one.

a/ like

b/ liked

c/ had liked

Prawidłowa odpowiedź: b/

W mowie zależnej, kiedy pytanie dotyczy ogólnego stanu lub nawyku w przeszłości, używamy zazwyczaj czasu przeszłego prostego (past simple).

Cytowane zdanie brzmiałoby tak

Do you like oranges because I would like to offer you one? Czy lubisz pomarańcze, bo chciałbym ci jedną zaoferować?

Czyli like zamienia się na liked; jeden czas w tył. Przy czym zwrot would like nie zmienia się w ogóle w mowie zależnej.

Inne przykłady

'Do you know how to play the piano?' asked Tom. Tom asked me if I knew how to play the piano. *Tom zapytał mnie, czy umiem grać na pianinie.*

'Do you like horror movies?' asked Lucy. Lucy asked if I liked horror movies. *Lucy zapytała, czy lubię filmy grozy.*

7 Wstaw w lukę właściwe słowo.

Mary wondered why I _____ to the party.

a/ didn't come

b/ don't come

c/ hadn't come

Prawidłowa odpowiedź: c/

Pierwotne pytanie (jako cytat, w mowie bezpośredniej) to

Why didn't you come to the party?

W mowie zależnej cofamy o jeden czas i mamy hadn't come.

Poza tym to już nie jest pytanie i dlatego rezygnujemy z szyku przestawnego i mamy kolejność słów jak w zdaniu twierdzącym.

Inne przykłady

'Why didn't you help him with the project,' wondered Tom. Tom wondered why I hadn't helped him with the project. *Tom zastanawiał się, dlaczego nie pomogłem mu w projekcie.*

'Why didn't you bring your book?' asked Sarah. Sarah asked why I hadn't brought my book. Sarah zapytała, dlaczego nie przyniosłem swojej książki.

8 Wstaw w lukę właściwe słowo.

Paul said it was time we _____ home.

a/ go

b/ had gone

c/ went

Prawidłowa odpowiedź: c/

W przypadku zwrotu

It's time...

np.

It's time you started working

nie zmieniamy drugiej części zdania w mowie zależnej, tzn. started working

Dlatego zdanie

It's time we went home

w mowie zależnej brzmi

Paul said it was time we went home.

Tylko pierwsze is zamienia się na was.

Inne przykłady

'It's time we left the party,' she said. She said it was time we left the party. *Ona powiedziała, że nadszedł czas, byśmy opuścili imprezę.*

'It's time we had some rest,' said John. John said it was time we had some rest. *John powiedział, że nadszedł czas na odpoczynek.*

'It's time we went to bed,' They said it was time we went to bed. *Oni powiedzieli, że nadszedł czas, byśmy poszli spać.*

9 Wstaw w lukę właściwe słowo.

Molly said (that) when she _____ swimming, she got a cramp.

a/ is

b/ had been

c/ was

Prawidłowa odpowiedź: c/

W przypadku zdań czasowych w czasie przeszłym prostym--past simple z **when, until**, w mowie zależnej czasów nie zmieniamy. To wyjątek.

Pierwotne zdanie

When I was swimming I got a cramp.

Inne przykłady

When I was a child, I used to play outside all day,' she said. She said that when she was a child, she used to play outside all day. *Powiedziała, że kiedy była dzieckiem, bawiła się na zewnątrz cały dzień.*

'When the meeting was over, we went for lunch,' said John. John said that when the meeting was over, they went for lunch. *John powiedział, że kiedy spotkanie się skończyło, poszli na lunch.*

'When the movie was finished, we clapped,' said Mary. Mary said that when the movie was finished, they all clapped. *Mary powiedziała, że kiedy film się skończył, wszyscy klaskali.*

'When I was in Paris, I visited the Eiffel Tower,' said Paul. Paul said that when he was in Paris, he visited the Eiffel Tower. *Paul powiedział, że kiedy był w Paryżu, zwiedził Wieżę Eiffla.*

'I waited until he came back,' he said. He said that he had waited until he came back. Powiedział, że czekał, aż on wróci. (oryginalnie: He said, "I waited until he came back.")

10 Wstaw w lukę właściwe słowo.

Betty said she would have finished the project if she _____ more time."

a/ would have

b/ had

c/ had had

Prawidłowa odpowiedź: c/

W zdaniu "Betty said she would have finished the project if she had had more time" mówi się o przeszłej sytuacji, która nie miała miejsca. Mówi, że gdyby miała więcej czasu (ale go nie miała), skończyłaby projekt (czego nie zrobiła). Stąd użycie had had, ponieważ w trzecim okresie warunkowym formy czasowników w zdaniu warunkowym są w czasie zaprzeszczone (past perfect). W takiej sytuacji w mowie zależnej nic nie zmieniamy.

Pierwotne zdanie

I would have finished the project if I had had more time.

Inne przykłady

'I'd have gone to the party if I'd known about it,' she said. She said that she would have gone to the party if she had known about it. *Ona powiedziała, że poszłaby na imprezę, gdyby o niej wiedziała.*

'I would have helped you if I had been there,' said Tom. Tom said that he would have helped me if he had been there. *Tom powiedział, że pomógłby mi, gdyby tam był.*

'If I had studied harder, I'd have passed the exam,' said John. John said that if he had studied harder, he would have passed the exam. *John powiedział, że gdyby się uczył więcej, zdałby egzamin.*

11 Wstaw w lukę właściwe słowo.

Amy admitted that she _____ informed me earlier.

a/ should have

b/ should had

c/ had to

Prawidłowa odpowiedź: a/

W zdaniu "Amy admitted that she should have informed me earlier" używamy should have + past participle (powinna była), aby wyrazić, że ktoś uważa, iż powinien był coś zrobić w przeszłości, ale tego nie zrobił. Jest to typowy sposób wyrażania poczucia, że coś powinno się wydarzyć, ale z jakiegoś powodu nie miało miejsca. W przypadku takiego użycia nic nie zmieniamy w mowie zależnej, jeśli idzie o użycie czasów gramatycznych.

Pierwotne zdanie

I should have informed you earlier.

Inne przykłady

'I should have studied more for the test,' she said. She said that she should have studied more for the test. *Ona powiedziała, że powinna była więcej się uczyć na test.*

'I should have called you earlier,' said John. John said that he should have called me earlier. *John powiedział, że powinien był zadzwonić wcześniej.*

'I should have left the office earlier,' he said. He said that he should have left the office earlier. *On powiedział, że powinien był wyjść z biura wcześniej.*

12 Wstaw w lukę właściwe słowo.

Liz said she didn't understand why I _____ her the truth,"

a/ hadn't I told

b/ hadn't told

c/ didn't tell

Prawidłowa odpowiedź: b/

Należy zwrócić uwagę, że tutaj nie tylko zmieniamy czas, ale także szyk zdania: z pytającego na twierdzący. Pytanie jest następujące

Why didn't you tell me the truth?

I don't understand why you didn't tell me the truth. (didn't you zmienia się na you didn't)

Liz said she didn't understand why I hadn't told her the truth. (didn't tell zmienia się na hadn't told)

Inne przykłady

He said, "I didn't know why she hadn't called me." --> He said he didn't know why she hadn't called him.
Powiedział, że nie wie, dlaczego do niego nie zadzwoniła.

Tom said, "I don't understand why you haven't apologized yet." --> Tom said he didn't understand why I hadn't apologized yet. *Tom powiedział, że nie rozumie, dlaczego jeszcze nie przeprosiłem.*